



9.8.2010
11

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Maahanmuutto-osasto
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntö 24.6.2010

Hallituksen esitys laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta

Sisäasiainministeriön maahanmuutto-osasto on pyytänyt sisäasiainministeriön poliisiosastolta lausuntoa (SM077:00/2009) otsikkoasiassa. Poliisiosasto on pyytänyt asiassa lausuntoa Poliisihallitukselta ehdotuksen operatiivisesta puolesta.

Sisäasiainministeriön poliisiosasto lausuu asiassa seuraavaa:

Ehdotuksen tavoitteena on selkeyttää sääntelyä säättämällä kotouttamisesta ja vastaanotosta eri laeissa. Kotouttamista koskevat uudet säännökset onkin valmisteltu erillisessä hankkeessa.

Lakiesitys on laaja ja tarkoin harkittu sisältäen yhteensä 58 lainkohtaa. Sisällyksessä säädetään pääosin turvapaikanhakijan vastaanoton käytännön järjestelyistä ja palveluista, joten esitys ei suoranaisesti koske poliisin toimintaa.

Lakiesityksen 13 §:ssä säänneltävä lakimuutos koskien turvapaikkaa hakevien EU-kansalaisten oikeutta vastaanoton palveluihin on jo valmisteltu erillisellä lakihankkeella. Turvapaikkaa hakeva EU-maan kansalainen saa pääosin olla vastaanottokeskuksessa vain siihen saakka, kun hän saa tiedoksi Maahanmuuttoviraston kielteisen turvapaikkaa koskevan päätöksen.

Esityksen 15 §:n 2 momentissa todetaan, että "Majoittamisesta ja siirroista päättää vastaanottokeskus." Asia on sinällään selvä, mutta pykälän perusteluissa sivulla 49 todetaan, että "Kansainvälistä suojelua hakevan ja tilapäistä suojelua saavan siirrosta lähettävä vastaanottokeskus neuvottelisi vastaan ottavan keskuksen kanssa." Poliisiosasto ehdottaa, että perusteluissa olevaa lausetta jatkettaisiin siten, että "sekä poliisin kanssa siirtoajankohdasta sen selvittämiseksi, onko siirto henkilön turvapaikka-asian käsittelyn vaiheen tai mahdollisen maasta poistamispäätöksen täytäntöönpanon kannalta aiheellinen"

Turvapaikanhakijoiden siirrot pidentävät turvapaikkatutkiminnan kokonaisprosessia, joka aiheuttaa valtiolle ylimääräisiä kustannuksia. Parhailaan käydään Poliisihallituksen ja Maahanmuuttoviraston välillä keskusteluja turvapaikka-prosessin keskittämistä tietyille paikkakunnille. Keskittämisen yksi tärkeä hyöty on kokonaisprosessin tehostuminen ja samalla kustannusten säästymi-



9.8.2010

nen prosessiaikojen lyhetyssä. Tavoitteen toteutuminen edellyttää jatkossa entistä tiiviimpää yhteistyötä Maahanmuuttoviraston kanssa, joka vastaa turvapaikanhakijoiden vastaanotosta. Tästä syystä on tärkeää neuvotella myös poliisin kanssa turvapaikanhakijoiden siirroista.

Poliisiosasto katsoo, että turvapaikanhakijoiden toimeentulotuki voitaisiin kokonaankin korvata ateria- ja muilla palveluilla perusteettomien hakemusten vähentämiseksi. Tästä löytyy hyviä esimerkkejä muista maista. Rahakorvaukset ovat tunnetusti yksi keskeinen vetotekijä. Korvausten pienuus ei välttämättä vaikuta ennalta ehkäisevästi hakutilanteeseen, koska hakijat tulevat usein köyhistä oloista. Viime aikoina EU-hakijat ovat käyttäneet järjestelmää hyväkseen hakemalla toistuvasti turvapaikkaa. Nyt olisi tilaisuus säätää tarvittava muutos lakitasoiseksi säädökseksi.

Poliisiosasto katsoo, että lakiesitys selkeyttää asioiden käsittelyä kun kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta säädetään omassa laissaan. Vaikka pääosa säännösten sisällöstä on pysynyt ennallaan, ovat esitetyt muutokset varsin aiheellisia kuten suojelua hakeville ja tilapäistä suojelua saaville maksettavan taloudellisen tuen irrottaminen toimeentulotukijärjestelmästä.

Poliisijohtajan sijaisena

Poliisiylitarkastaja

Neuvotteleva virkamies


Stefan Gerkman


Johanna Kari

Jakelu

maahanmuutto-osasto@intermin.fi

hare@intermin.fi

sanna.sutter@intermin.fi

Tiedoksi

Per Ehrstén Poha